

Introductieles

Les 7: Afsluiting

Goederen opslaan in pakhuizen

De goederen uit West-Afrika en West-Indië werden opgeslagen in pakhuizen. In Middelburg stonden veel pakhuizen van de verschillende handelsondernemingen: Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC), West-Indische Compagnie (WIC) en de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC). De WIC had een groot pakhuizencomplex aan de Kousteensedijk. Ook op het werventerrein en in de stad waren pakhuizen van de WIC te vinden. De MCC gebruikte pakhuis De Hoop in de Nieuwepoortstraat voor de opslag van ivoor (olifantstanden) en goud uit Afrika en suiker en koffie uit West-Indië. Het grootste pakhuis van de MCC stond aan de Balans. Alle opgeslagen goederen werden genoteerd in een pakhuisboek.

Verkoop van de retourgoederen

De retourgoederen van de Eenigheid werden op verschillende data in Middelburg geveild. Er werd dus niet een aparte veiling voor de goederen van de Eenigheid georganiseerd. De directeuren hadden dat besloten vanwege de geringe hoeveelheid ivoor en tabak die de Eenigheid had meegebracht. Alles werd te koop aangeboden, zelfs de verpakking. Dat gebeurde bijvoorbeeld met de verpakking waarin de tabak was vervoerd. Deze verpakking bestond uit dierenhuiden.

Opbrengst

Natuurlijk moest de opbrengst van de verkochte goederen ook genoteerd worden. Dat gebeurde in een winst- en verliesrekening, die eind december 1763 werd opgemaakt en bijgeschreven in het scheepsboek. De compagnie ontving de gelden uit de verkoop van de tot slaaf gemaakte Afrikanen in Guyana pas veel later.

Winst

In 1763 bedroeg de winst 2220 ponden Vlaams, circa 13.320 gulden, omgerekend ongeveer 131.000 euro (in 2013). Kapitein Jan Menkenveld had een winstgevende reis voor de MCC gemaakt.

Geld voor de bemanning

De bemanning kreeg in april 1763 de gage uitbetaald. De hoogste vijf bemanningsleden verdienden daarnaast bonussen in de vorm van slavengeld (percentages van de verkoop van Afrikanen) en recognitiegeld (winstpercentage van de reis).

Geheime inkomsten

Niet alle inkomsten van de hoogste bemanningsleden staan in de boeken. Onzichtbaar blijven de geheime inkomsten uit privéhandel tijdens de reis. Officieel was het voor officieren verboden om voor zichzelf handel te drijven, maar het gebeurde wel. Ook kapitein Menkenveld maakte zich er schuldig aan. Het zou hem uiteindelijk zijn baan kosten.

De laatste reis van de Eenigheid

De Eenigheid zou nog twee driehoeksreizen maken. Tijdens thuisreis van de vijfde reis ging het mis. Tijdens zwaar weer dreef de Eenigheid richting de monding van de Maas. Daar liep het sneeuwschip vast op de zandbanken. Toen het schip water maakte, ging de bemanning met de boot en de sloep van boord. De lading was niet meer te redden. De Eenigheid werd door de golven kapot geslagen. En zo had het schip in 1767 zijn laatste reis gevaren.